

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Inkunabeldruck - Cod. St. Blasien 57

Aristoteles

[Südwestdeutschland], [um 1471-1472]

Alphabete

[urn:nbn:de:bsz:31-57201](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-57201)

A a B b C c D d E e F f G g H h

I i J j K k L l M m N n O o P p

Q q R r S s T t U u V v W w X x

Y y Z z A a B b C c D d E e F f G g

H h I i J j K k L l M m N n O o P p Q q R r S s T t U u V v W w X x Y y Z z

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or date.

Small handwritten text at the bottom right of the page.

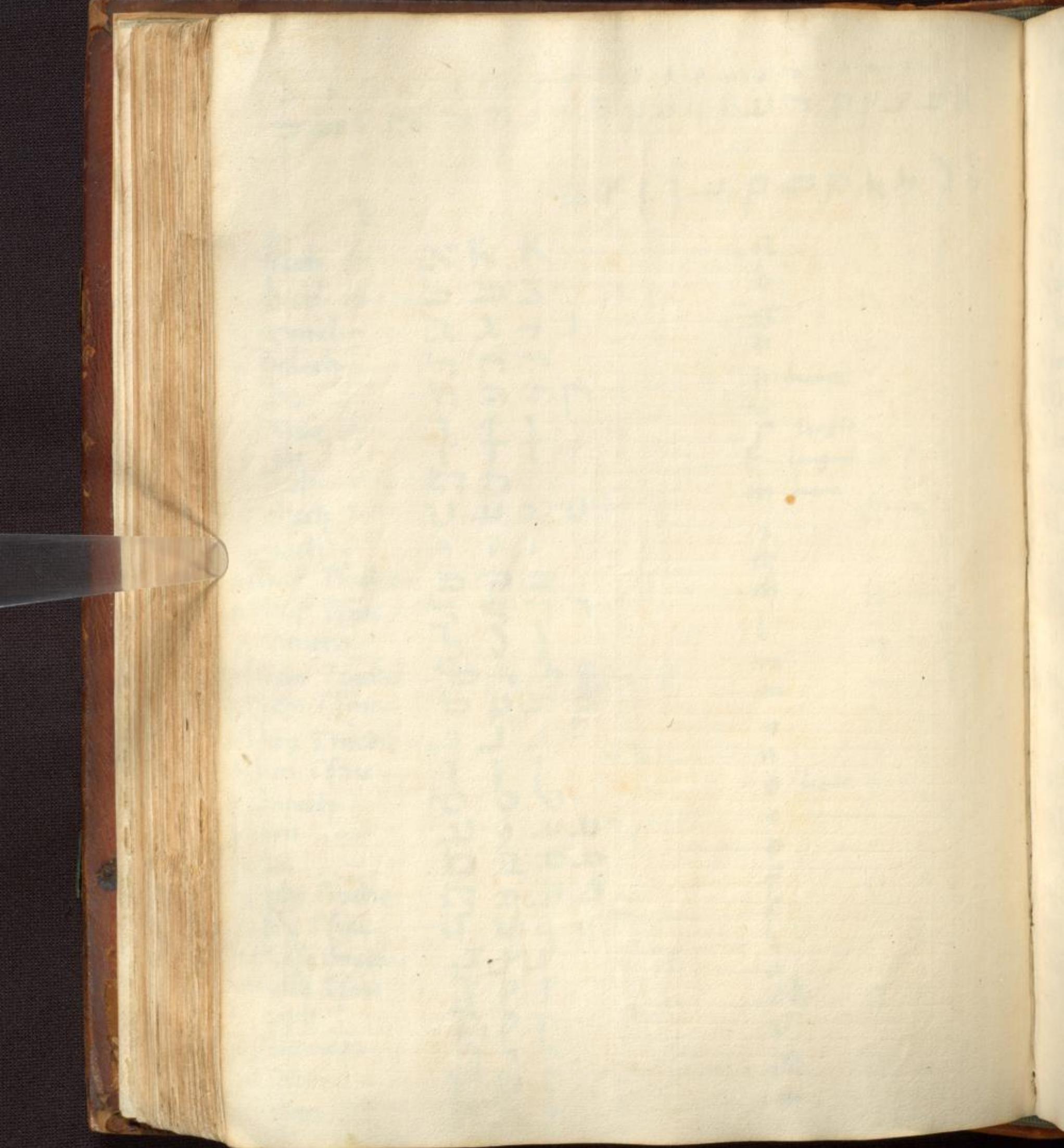
k k i h h h g g f f f f e e e e o c b 3 b a
 כ כ ו כ ה ה ה ג ג פ פ פ פ e e e e o c b 3 b a

2111- p o p h h d h

1 Aleph	א	א	א	a
2 Beth	ב	ב	ב	b
3 Gimel	ג	ג	ג	g
4 Delech	ד	ד	ד	h breue
5 He	ה	ה	ה	h
6 Vau	ו	ו	ו	v longad
7 Sai	ז	ז	ז	h longam
8 Heth	ח	ח	ח	h breue
9 Tchech	ט	ט	ט	ch
10 Ioch	י	י	י	i
11 Chaf i medio	כ	כ	כ	ch
12 Chaf i fine	ך	ך	ך	ch
13 Lamech	ל	ל	ל	l
14 Mem i medio	מ	מ	מ	m
15 Mem i fine	ם	ם	ם	m
16 Nun i medio	נ	נ	נ	n
17 Nun i fine	ן	ן	ן	n breue
18 Samech	ס	ס	ס	s
19 Ayn	ע	ע	ע	e
20 Pe	פ	פ	פ	p
21 Phe i medio	ף	ף	ף	f
22 Phe i fine	פ	פ	פ	f
23 Qade i medio	ק	ק	ק	q
24 Qade i fine	ך	ך	ך	q
25 Coph	כ	כ	כ	c
26 Schin res	ש	ש	ש	r
27 Schin	ש	ש	ש	sch
28 Thau	ת	ת	ת	t

a b g h longad longam breue i ch l m n s e p f q r sch t
 a b g h longad longam breue i ch l m n s e p f q r sch t
 a b g h longad longam breue i ch l m n s e p f q r sch t

[Faint, illegible handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in a dark ink on aged, yellowish paper. It appears to be a list or a series of entries, possibly related to a legal or administrative record. The script is dense and difficult to decipher due to its cursive nature and the fading of the ink. There are several lines of text, some starting with capital letters, and some containing numbers or symbols. The overall appearance is that of a well-used, historical document.

Quod facilius figurarum gratiarum notitia habeat. Alij prius sunt
 notanda. Primo tria esset principalia videlicet scilicet hebreum
 Graecum et latinum. Alia autem accessoria sunt ut hystorix placet.
 Sciendum 2° latinum a greco origine traxisse ut testis est ps¹¹⁸.
 Sciendum 3° quod hebreum xxij habet litteras. Graecum uero xxiiii^o
 et latinum xxiiii^o ut uult yfider^o primo ethimologorum.
 Sciendum quarto quod sic ex quatuor elementis omnia cognabilia et
 corruptabilia constituntur sic etiam ex xxiiii^o litteris grecis
 et vigintitribus latinis omnia uocabula mundi constituntur.
 Et sicut per litteras latinas possumus uocabula graeca scribere
 sic et per litteras graecas uocabula latina scribimus.
 Sciendum quinto quod quilibet littera tam actiue scilicet nomen figura
 et potestas ut ps¹¹⁸ placet in uoluntate maiori.
 Sciendum sexto quod licet littere diuersorum uideantur diuersimodum
 et figuris per maiori parte tamen potestas est eadem magis et latinis.
 Sciendum septimo quod in primo rotulo bapiri ponuntur nomina
 litterarum graecarum in secundo figurae litterarum graecarum in 3° valores
 seu potestates.
 Sciendum octauo quod quia in nominacione litterarum graecarum non seruat
 illum ordinem quem seruat latinum.
 Sciendum nono quod nomina litterarum graecarum sunt longiora quam nomina
 latinarum litterarum sunt longiora. Et ideo quod in quod uulgo fit dicitur magis
 esse elmatu quam in quod primo inuenit est.
 Sciendum decimo quod littere graecae diuiduntur per uoces et consonantes uoces sunt
 septem scilicet alpha epsilon eta iota omicron upsilon unde epsilon eta omicron sunt breues. Eta et omega
 sunt longe. alpha eta upsilon sunt ad placitum. Reliquae autem sunt consonantes.
 Sciendum undecimo quod quia non habent uoces si exo et u constituit hanc
 tamen u consonans et est littera 24.
 Sciendum duodecimo quia nunquam proferunt. b.
 Sciendum 13° quod quia. h. non habent per littera si patenti et fit super uocem littera
 uocem qua diuidit littera per aliam ut in seculo ad pte dextram
 flexo et de dasea opposito modo yphen sic fit (ul sic) ul. (t.
 Sciendum decimo quarto quod quia habent litteras duplices scilicet theta delta xi psi.
 Sciendum decimo quinto quod quia nunquam proferunt. b. ut dicitur est si igitur uolunt
 littera cum primo puncto subter. ut. u. o. s. ut apparet in primo fide pagane.
 Sciendum decimo sexto quod quia caret. q. si capie. k. x. ut duo puncta
 puncta ponere de sup. ut sic. k. x. ut patet in 2a pagina bapiri.
 Sciendum 17° quod sic illi qui non sunt ex parte littera ponunt. d. ut in 2a pagina
 dicendo quia pa ka sic etiam quia dicitur gamma alpha. q. tamen sunt
 ex parte solu mentaliter disturunt ut nouissis.

Nomina.	figure.	Potestates.
1 Alpha	Α. α. α.	A.
2 Beta	Β. β. u.	B. ^{sonu}
3 Gamma	Γ. γ. γ. γ.	G.
4 Delta	Δ. δ. δ.	D.
5 Epsilon	Ε. ε. ε.	.e. breue
6 Zeta	Ζ. ζ.	.z.
7 Eta	Η. η. η.	.h. longum
8 Theta	Θ. θ. θ.	.th.
9 Iota	Ι. ι.	.i. breue
10 Kappa	Κ. κ. κ.	.c. κ.
11 Lambda	Λ. λ. λ.	.l.
12 Mu	Μ. μ. μ. μ.	.m.
13 Nu	Ν. ν. ν. ν.	.n.
14 Xi	Ξ. ξ.	.x.
15 Omicron	Ο. ο.	.o. breue
16 Pi	Π. π. π.	.p.
17 Rho	Ρ. ρ. ρ. ρ.	.r.
18 Sigma	Σ. σ. σ. σ.	.s.
19 Tau	Τ. τ. τ.	.t.
20 Upsilon	Υ. υ. υ. υ.	.y.
21 Phi	Φ. φ. φ.	.ph.
22 Chi	Χ. χ. χ.	.ch.
23 Psi	Ψ. ψ.	.ps.
24 Omega	Ω. ω. ω.	.o. longum

Pro. b. sic facim⁹. — .β̄. ū. β̄. ut. ūopoc.
 Pro. f. ponim⁹. — φ — ut. φιδιc.
 Pro. h. sic facim⁹ supra vocale. τ. ul' sic. λ. ut. αβ̄εω.
 Pro. q. ponim⁹. — κ̄. χ̄ — ut. χ̄dic.
 Pro. v. sic facim⁹. — ου. ul' sic. δ. ut. δ̄pouc.

.e. .af. .ef. .i. .i. .u.
 .œi. œv. ευ. ει. οι. ου.

.ai. .ay. .ey. .ei. .oi. .oy.
 .œi. œv. ε̄ῡ. ε̄ῑ. öi. öv.

¶ Scendum Quod greca habent sex dyptongos ut appaet
 in secunda pagina que sumuntur ex coniunctione duaru
 vocalium et si supra qualibet vocalem ponat^r unum
 punctum quilibet vocalis sumit^r pro se ipsa Si noⁿ ponat^r
 puncta due vocales pro vna sumunt^r ul' pro vna & f.
 Visa theo^{ria} ad practicam ueniam⁹ it^{em}.

¶ Hic sunt dyptongi. .œi. œv. ευ. ει. οι. ου. idest. e. af. ef. i. i. u.

¶ Hic noⁿ sunt dyptongi. .œi. œv. ε̄ῡ. ε̄ῑ. öi. öv. idest. ai. ay. ey. ei. oi. oy.

Α	α	α	—	a	
Β	β	β	—	b	
Κ	κ	κ	—	f	
Δ	δ	δ	—	g	
Ε	ε	ε	—	e	breue / e autē lōgū scbit̄ p̄. ce r. i. sic ce i.
Φ	φ	φ	—	f	
Γ	γ	γ	γ	g	
τ	τ	τ	—	h	τ p̄ om̄a sup̄ vōlem ut. ὄμορ ὄμορ
ι	ι	ι	ι	i	breue. et lōgū. s̄. t̄s ul̄a karac̄teres
κ	κ	κ	—	k	et fit sicut. c.
λ	λ	λ	—	l	
μ	μ	μ	μ	m	
η	η	η	η	n	
ο	ο	ω	ω	o	breue. et o longū. due p̄me fige p̄ sunt breues. tres ul̄a longae
π	π	π	—	p	
ξ	ξ	ξ	—	q	et fit sic. c. ul. k. t̄n duo p̄ucta distinc̄tione faciunt
ρ	ρ	ρ	ρ	r	
σ	σ	σ	σ	s	
τ	τ	τ	θ θ ϑ	t	sc̄ tres p̄me figue. r̄ alie t̄s valet t̄ r̄ h. simul
ου	ου	ου	ου	u	
ξ	ξ	ξ	ξ	x	
υ	υ	υ	υ	y	
ξ	ξ	ξ	ξ	z	

Sunt articuli quorum quae anteponuntur talibus.

Prima
 O. ΤΟΥ. ΤΩ. ΤΩΝ. Et valet. hic huius huic hunc.
 ΟΙ. ΤΩΝ. ΤΟΙΣ. ΤΟΥΣ. ul' ΤΟΥΣ. Et vs. hy hoz hys hos.
 Secunda
 Η. ΤΗΣ. ΤΗ. ΤΗΝ. Et valet. hec huius huic hanc.
 ΑΙ. ΤΩΝ. ΤΑΙΣ. ΤΑΣ. Et valet. hec hoz hys has.
 Tercia
 ΤΩ. ΤΟΥ. ΤΩ. ΤΩ. Et valet. hoc huius huic hoc.
 ΤΑ. ΤΩΝ. ΤΟΙΣ. ΤΑ. Et valet. hec hoz hys hec.

Prima declinatio

Ο. ΛΟΓΟΣ. ΤΟΥ. ΛΟΓΟΥ. ΤΩ. ΛΟΓΩ. ΤΩΝ. ΛΟΓΩΝ.
 Ω. ΛΟΓΟΣ. ΟΙ. ΛΟΓΟΙ. ΤΟΙΣ. ΛΟΓΟΙΣ. ΤΟΥΣ. ΛΟΓΟΥΣ.
 Ω. ΛΟΓΗ. Ο. ΑΚΗΤΕΩΣ. ΟΙ. ΧΡΙΣΤΟΣ.
 ΟΙ. ΑΚΗΤΟΡΙΟΣ. Ο. ΠΕΤΡΟΣ. Ο. ΘΕΩΣ. Ο. ΙΗΣΟΥΣ.

Secunda declinatio

Η. ΓΡΑΜΜΑΤΙΧΗ. ΤΗΣ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΧΗΣ.
 ΤΗ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΧΗ. ΤΗΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΧΗΝ. Ω. ΓΡΑΜΜΑΤΙΧΗ.
 ΑΙ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΧΙΣ. ΤΩΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΧΩΝ.
 ΤΙΧΗ. ΤΗΣ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΧΗΣ. ΤΑΣ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΧΑΣ.
 Ω. ΓΡΑΜΜΑΤΙΧΟΙ. Silite. Η. ΔΙΑΛΕΤΙΧΗ.
 Η. ΛΟΓΗΧΗ. Η. ΦΙΛΙΧΗ. Η. ΕΘΙΧΗ. Η. ΘΗΜΗ.
 Η. ΛΕΞΙΧΗ.

Tercia declinatio

ΤΩ. ΡΗΜΑ. ΤΟΥ. ΡΗΜΑΤΟΣ. ΤΩ. ΡΗΜΑΤΗ. ΤΩ.
 ΡΗΜΑ. Ω. ΡΗΜΑ. ΤΑ. ΡΗΜΑΤΑ. ΤΩΝ. ΡΗΜΑΤΩΝ.
 ΤΗΣ. ΡΗΜΑΤΗΣ. ΤΑ. ΡΗΜΑΤΑ. Ω. ΡΗΜΑΤΑ.

Et parsimite declinant
 hec nomina graeca. scilicet
 ΟΝΟΜΑ onoma
 ΘΗΜΑ thima
 ΠΡΑΓΜΑ pragma
 ΣΩΜΑ soma

9
a — Ἄδε ρεγνηα χελοεδ̄, αδε δοκινα αηγελοεδι.
b — Βεατους ουιε χ̄δη ηορ αβ̄υτ ιηχοησηλιο.
c — χ̄δι ιηδοχαρεμ εξαδα ιδιτ με δεδο.
d — Δοκινη ηε ιηφθεορε τουο αεργαο με.
e — οχε ηδη β̄εηεδιχτε δοκινο οαηεο.
f — φιατ κικεηνχοεαηα τ̄αα δοκινη.
g — γλορια πατρι ετ φηλιο ετ σπηντην σαηητω.
h — ωμο χ̄δηαο κ̄ φεηητ χεηαεε κ̄αγμα ιετ ιικατ
i — ηητε δοκινηε σπεραουι ηοη κοηφ̄ηαο ηηετερηδι.
k — κηρηλεησοη χρηστελεησοη κηρηλεησοη · χ̄ρ̄ς.
l — λ̄μην ααρεουεπαχηοηεε γεμηδι ετ γλορηα ιι πλεβ̄ις
m — μοσφιφιατ αηηια μεα δοκινηδι. ετ εζδ̄λαδ̄ητ.
n — ηδηκ̄ ληκηηηεε σεροδι τουδι λοκινηε σεχ̄ηαηε.
o — ω ματερ̄ γλυστην̄ οβ̄λχορ̄ καηδορ̄ χ̄ηε λιγουστη
p — πατρεμ̄ ω κηηποτεητεμ̄ φαατορεμ̄ χελη ετ τεσσε
q — χ̄ουις αβ̄ητατ̄ ηηαδ̄ητορηο αληηεσηκη ηηπροτεχιοηε.
r — ρεγνηα χελη λεταρε αλλεληαο χ̄ηαο χ̄ουεμ̄ μερ̄υιστη
s — σαλουε ρεγνηα ιησερηχορ̄αε ουιτα οβ̄λχεδο.
t — τοτα πουληα ακηαο μεα ετ κ̄αχουλαοτα ηοη
v — ουεηαι σαηητε σπηντηνοε ρετωλε τ̄ορουι χορ̄α

Handwritten text in a cursive script, likely a medieval manuscript. The text is written in a dark ink on aged, yellowish paper. The script is dense and fills most of the page. The text is written in a cursive script, likely a medieval manuscript. The text is written in a dark ink on aged, yellowish paper. The script is dense and fills most of the page. The text is written in a cursive script, likely a medieval manuscript. The text is written in a dark ink on aged, yellowish paper. The script is dense and fills most of the page.

16

AB AB · A AC · AD AD · A AE · A AF · A AG · A H · A · A A A ·
 AR R · A AL · AH AM · AN AN · AO · AP AP · AQ AR AR
 AS AS · A A A A A · AJ AV · AV · AX · R · A · AZ ·
 BA BE BE · E BI · BO BO · BU BV BA BE BE · BI · BO BU BV
 BA BE BE ·

Natus
 A B C
 A B C
 A B C

